

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА І ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ

VETERINARY MEDICINE TECHNOLOGIES IN LIVESTOCK

ПАТОЛОГОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПЕЧІНКИ ЗА ГЕПАТИТУ У СОБАК І КОТІВ

Бербеничук Г. П., здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,
спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»

Керівник: асистент кафедри нормальної та патологічної морфології і
фізіології **Ченурна В. А.**

Подільський державний аграрно-технічний університет

Гепатит є одним із найбільш розповсюджених захворювань як серед людей, так і свійських тварин, зокрема собак і котів. Саме у тварин цих видів часто спостерігають гострий перебіг гепатиту, за якого виникає запалення печінки дифузного характеру, що супроводжується ексудативними, альтеративними і проліферативними процесами у стромі органа, гіперемією, клітинними змінами гепатоцитів та інших структурних елементів і різко вираженою печінковою недостатністю. Проте, морфологія печінки за гепатиту у собак та домашніх котів досі висвітлена недостатньо, тому дослідження у даному науковому напрямі є вкрай необхідними.

У тварин, які загинули внаслідок гепатиту, відмічали, що печінка була збільшена та набрякла, її краї – заокруглені, капсула напружена. Місцями виявляли ділянки синюшного кольору та застійні явища. На розрізі малюнок був стертий, поверхня розрізу – тьмяна, з поверхні розрізу виділялась рідина темно-червоного кольору. В усіх тварин виявляли виразні морфологічні зміни як у печінці, так і в нирках. На поверхні печінки знаходили ділянки світло-сірого та сіро-коричневого кольору різних розмірів і форми. На розрізі малюнок був згладжений, поверхня розрізу – тьмяна. Гепатит морфологічно проявлявся серозним та геморагічним запаленням паренхіми печінки. Під час проведення гістологічних досліджень реєстрували розширення та переповнення кров'ю судин печінки, особливо судин триад. Такі зміни супроводжувалися застоєм крові в артеріях і венах, що в багатьох випадках морфологічно проявлялось коагуляцією та зростанням концентрації білкових речовин, які дифузно чи у вигляді міжволокнистої сіточки забарвлювались еозином.

У міжчасточковій сполучній тканині органа та всередині часточок констатували накопичення серозного ексудату. За високого вмісту в ексудаті білкових речовин він також забарвлювався еозином, що зазвичай особливо проявлялось у печінкових часточках. Під час цього відбувалося виразне збільшення відстані між пластинками гепатоцитів. Усі гепатоцити перебували у стані зернистої дистрофії. Вони були нерівномірно збільшені, цитоплазма їх – набрякла, каламутна, нерівномірно зафарбована, з дрібними ацидофільними білковими зернами. Межі клітин та їх ядра важко диференціювалися або були зовсім непомітні. Також реєстрували гіперплазію та гіпертрофію Купферовських клітин. За геморагічного гепатиту (у двох випадках) печінка мала виражений темно-червоний колір. Під час проведення гістологічних досліджень зміни в судинах (артеріях та венах) печінки були аналогічними тим, що й за серозного гепатиту. Запальний набряк реєстрували як у міжчасточковій сполучній тканині, так і всередині часточок, але він був не таким виразним. Поряд із цим, як і за серозного гепатиту, відмічали гіпертрофію та гіперплазію Купферовських клітин, а також зернисту дистрофію гепатоцитів.

Таким чином, результати дослідження собак та котів, хворих на гострий паренхіматозний гепатит, свідчать про серозний і геморагічний перебіг запального процесу. Явища запального набряку більш виражені за серозної форми гепатиту у котів. Отже, гепатит у котів мав більш тяжкий перебіг, а ніж у собак.